

ANALIZA MEDIJSKOG IZVJEŠTAVANJA O **UBOJSTVIMA ŽENA**

Femicid je ozbiljan društveni problem koji se još ne rješava na pravi način

Iako se vide bitni pomaci u odnosu na izvještavanje o femicidu, s obzirom na proklamiranu težnju rodnoj ravnopravnosti, na izmjene zakonodavnog okvira i institucionalne mehanizme koji promoviraju rodnu ravnopravnost, mediji još uvijek nisu na razini zadaće i uloge koju imaju u društvu, istaknuto je u srijedu na okruglom stolu o ulozi medija u formiranju percepcije o nasilju nad ženama i femicidu.

Aktivistica Sanja Sarnavka predstavila je publikaciju "Analiza medijskog izvještavanja o slučajevima femicida 2012. - 2016.", koja je nastala u sklopu projekta "Izgradnja učinkovitije zaštite: promjene sustava za borbu protiv nasilja prema ženama", a u kojoj su prikazani rezultati istraživanja o objavama u Jutarnjem listu, Večernjem listu i Slobodnoj Dalmaciji o ubojstvima žena u tom razdoblju. Prema podatcima MUP-a, u tom je razdoblju ubijeno 90 žena - 72 žene ubile su njima bliske osobe, njih 38 usmrtilo je sadašnji ili bivši bračni ili izvanbračni partner, a pet tadašnji ili bivši mladić. U odabranim dnevnim novinama identificirana su i obrađena 753 članka u kojima se piše o femicidu. Sarnavka je naglasila da prikazuje tih medija karakterizira oskudnost faktografske osnove vijesti te mali broj podataka i činjenica, monostuktura izvora, zadržavanje na površini događaja, jednostrani kutovi promatranja i prevladavajuća kratka forma. "Kada se femicid uglavnom prikazuje kao pojedinačni slučaj u kojem je pozornost usmjerena na osnovne činjenice, izostaje mogućnost spoznaje kompleksnosti tog fenomena, nema kontekstualizacije iz koje se vidi da je to ozbiljan društveni i civilizacijski problem u čijem rješavanju na pravi način

ne sudjeluju ni državne institucije ni društvo u cjelini", kazala je Sarnavka. U rasvjetljavanju pozadine ubojstava žena, naglasila je, ne pomažu dramatični izvještaji krcati ekspresivnim izrazima. Istaknula je da, iako zakonodavni okvir utvrđuje rodnu i spolnu jednakopravnost, stereotipi i seksizmi opstaju u društvu jer ih i mediji prečesto potvrđuju svojim načinom prezentacije spolnih/rodni uloga.

Prema analizi medija koju provodi pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Lju-

bičić, najzastupljenija tema već drugu godinu zaredom nasilje je prema ženama i nasilje u obitelji (38 posto), ali je, navodi se u izvješću o radu pravobraniteljice za 2017., medijsko izvještavanje i dalje senzacionalističko, a nerijetko se člancima direktno ili indirektno odgovornost za počinjeno djelo prebacuje s počinitelja na žrtvu. "Stoga je od velike važnosti kontinuirana edukacija i osvještavanje novinara i urednika o problematici nasilja nad ženama. Način na koji mediji izvještavaju bitno utječe na

žrtvu (ako je preživjela), njezinu obitelj i druge bliske osobe, počinitelja, institucije i okolinu", poručila je Maja Mamula iz Ženske sobe.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova provela je analizu izvještavanja u slučajevima nasilja prema ženama na uzorku od 3499 članaka prikupljenih s pet internetskih portala (index.hr, 24sata.hr, jutarnji.hr, vecernji.hr, tportal.hr) i objavljenih u pet godina (2012. - 2016.). Od ukupnog broja članaka najviše ih se bavilo temom nasilja prema ženama u Hrvatskoj. Rezultati su pokazali da je 47 posto članaka uključivalo pretpostavke, 33 posto senzacionalistički naslov, 25 posto objavilo je adresu na kojoj je počinjeno nasilje, deset posto dovelo je nasilje u kontekst ljubomore ili izražavanja velike ljubavi, minoriziralo čin nasilja, naglašavalo žrtvinu ljubav prema počinitelju te upotrebljavalo humoristične opaske, a sedam posto naglašavalo je žrtvinu odgovornost. Identitet nije zamučen u 93 posto slučajeva, naglasila je Ljubičić. H ■

PROFITIVATI UČINKOVITOST INSTITUCIJA

Gotovo na svakoj trećoj fotografiji pojavljuje se mjesto počinjenja kaznenog djela, odnosno adresa, kuća ili stan. U analiziranim člancima iznose se najintimniji detalji, a u 13 posto naslova nasilnik je monstrum, koljač, psihopat, zvijer, čudovište, a nasilje prema ženama je zvjerstvo, strava, horor, masakr, pakleni tulum, krvavi pohod, brak iz pakla. "Članci moraju prenositi poruku o kompleksnosti rodno uvjetovanog nasilja, stavljati pojedinačne slučajeve u kontekst i propitivati učinkovitosti institucija u sprječavanju nasilja, zaštiti žrtava i sankcioniranu počinitelja", poručila je Vesna Ljubičić, naglasivši da femicid u Hrvatskoj čini 25 do 30 posto svih ubojstava.

